

post@nemndene.no

Oslo, 20.08.2026

Vår ref.
149282/HS16

Begjæring om fortsatt allmenngjøring av 8 tariffavtaler

Vi viser til mottatte høringsbrev datert 18. juni 2026 vedrørende begjæring om fortsatt allmenngjøring av:

- Tariffavtaler for byggeplasser i Norge
- Tariffavtale for turbiltransport
- Tariffavtale for godstransport på vei
- Tariffavtale for overnattings-, serverings- og cateringsvirksomheter
- Industriooverenskomsten/VO delen for skips- og verftsindustrien
- Tariffavtale for elektrofag
- Tariffavtale for renholdsbedrifter
- Biloverenskomsten

Spekter er prinsipielt uenig i omfanget av allmenngjøring som i dag brukes og den praksis som nå synes å være etablert, der tidligere allmenngjøringsvedtak nærmest automatisk videreføres uten en grundig ny vurdering av om det fortsatt er grunnlag for allmenngjøring for en ny tariffperiode.

Allmenngjøring er et kraftig myndighetsinngrep og må derfor etter Spekters oppfatning kun brukes der det klart er dokumentert at lønns- og arbeidsvilkårene ligger vesentlig under det som må anses som sosialt akseptabelt i Norge.

Også lønn må være et akseptert konkurranseelement og det er viktig å trekke opp grensen mellom hva som er uanstendige lønns- og arbeidsvilkår og hva som er proteksjonisme for å hindre en konkurranse som EØS-avtalen forutsetter.

Dersom Tariffnemnda finner å ville videreføre allmenngjøringene har Spekter ingen merknader til at minstelønnssetningene justeres i tråd med resultatet fra overenskomstrevisjonen 2026.

Det er i begjæringene fra LO foreslått at allmenngjøringene også skal gjøres gjeldende på Svalbard for Longyearbyen og Ny-Ålesund. Dette reiser flere problemstillinger. Skal norsk myndighetsutøvelse begrenses til norske bosettinger på Svalbard? Og videre, hvorfor skal tariffavtaler som er helt uaktuelle gjøres gjeldende? I Ny Ålesund er det vel knapt noen av disse tariffavtalene som er aktuelle. For øvrig er det særskilte skattesatser på Svalbard. Skal dette hensyntas mht fastsetting av minste lønnsnivå?

Allmenngjøringsloven ble etablert for å unngå uheldige virkninger på arbeidsmarkedet i Norge som følge av EØS avtalen fra 1994. EØS avtalen er ikke gjort gjeldende på Svalbard. Arbeidsmarkedet på Svalbard reguleres av Svalbard-traktaten fra 1925 og norsk lovgivning så langt det er gjort gjeldende.

Selv om Stortinget har åpnet for at allmenngjøring vil kunne gjøres gjeldende på Svalbard innebærer disse problemstillingene at en utvidelse av allmenngjøringene av disse 8 tariffavtalene til også å gjelde Svalbard må ha en selvstendig begrunnelse og det må påvises at det er et betydelig behov for allmenngjøring på Svalbard spesielt.

Med vennlig hilsen

Arbeidsgiverforeningen Spekter

Stein Gjerding
Sjeføkonom/direktør